

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 12, 50 IR
71 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 57¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIAM SAUGUMUI
UŽTIKRINTI SVARBIŲ OBJEKTŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1132
19 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 13² STRAIPSNIU
ĮSTATYMO PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Europos Komisija 2020 m. sausio 29 d. patvirtino Europos Sąjungos narių bendrų priemonių rizikoms mažinti rinkinį, skirtą užkirsti kelią kibernetinio saugumo grėsmėms, įdiegus penktosios kartos (5G) mobiliojo ryšio tinklus, ir pateikė rekomendacijas dėl priemonių, kurios turėtų būti taikomos nacionaliniu lygmeniu. Europos Komisijos patvirtintas priemonių rinkinys yra suskirstytas į tris kategorijas:

1) *strateginės priemonės*. Strateginės priemonės yra susijusios su didesniais valdžios institucijų įgaliojimais tikrinti su 5G tinklų plėtra susijusius procesus, įrangos įsigijimą ir naudojimą, konkrečias priemones, susijusias su rizika dėl netechninių spragų (pvz., trečiosios šalies įsikišimo rizika ar priklausomybės rizika), taip pat siekiant išvengti sisteminės ir ilgalaikės priklausomybės rizikos;

2) *techninės priemonės*. Techninės priemonės skirtos 5G naudojamų technologijų, procesų, žmonių ir fizinių veiksnių saugumui sustiprinti;

3) *paramos veiksmai, galintys padėti įgyvendinti strategines ir technines priemones*. Europos Komisija teiks pagalbą įgyvendinant Europos Sąjungos (toliau – ES) poziciją 5G tinklų saugumo atžvilgiu ir, jei kreipsis ES šalys, imsis veiksmų ir prireikus naudos visus jai prieinamus įrankius, kad užtikrintų 5G infrastruktūros ir tiekimo grandinės saugumą.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės atstovai 2020 m. rugsėjo 17 d. pasirašė bendrą deklaraciją, kurioje sutariama atlikti nuodugnų, proporcingą 5G techninės ir programinės įrangos tiekėjų ir tiekimo grandinių vertinimą, prisidedant prie saugios ir atsparios 5G sandaros kūrimo.

Lietuvos Respublikos Seimas 2020 m. gruodžio 11 d. patvirtino Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kurioje siekiama koordinuoto valstybės institucijų atsako į nacionalinio saugumo grėsmes, užtikrinant, kad 5G infrastruktūroje nebūtų naudojamos nepatikimų gamintojų technologijos ir įranga. Taip pat programoje 2024 m. nustatytas sėkmės rodiklis, kad 5G ryšio infrastruktūra plėtojama dalyvaujant tik nacionalinio saugumo kriterijus atitinkantiems gamintojams.

Viena iš svarbiausių 5G ryšio tinklų diegimo sąlygų yra radijo dažnių (kanalų) naudojimas. Radijo dažniai (kanalai) pagal teisės juos naudoti įgijimo būdą yra skirstomi į radijo dažnius (kanalus), kurie gali būti naudojami be atskiro Ryšių reguliavimo tarnybos leidimo (sąrašas tokių radijo dažnių (kanalų) yra patvirtintas Ryšių reguliavimo tarnybos, pavyzdžiui, radijo dažniai (kanalai), naudojami mažojo nuotolio radijo ryšio įrenginiuose, asmeninio naudojimo judriojo radijo ryšio įrenginiuose ir pan.), ir radijo dažnius (kanalus), kurių naudojimui yra reikalingas Ryšių reguliavimo tarnybos leidimas. Radijo dažniai (kanalai) gali būti skiriami tiesiogiai jų prašantiems asmenims (kai leidimų skaičius neribotas ir teisės aktų nustatyta tvarka daugiau asmenų nepareiškia noro naudoti tuos pačius radijo dažnius (kanalus) ar visiems asmenims gali būti skiriami jų pageidaujami radijo dažniai (kanalai)), konkurso tvarka ar aukciono būdu. Konkurso tvarka arba aukciono būdu yra skiriami leidimai naudoti radijo dažnius (kanalus), kurių skaičius yra ribotas, ir visiems asmenims, pareiškusiems norą juos naudoti, neįmanoma skirti šių išteklių, t. y. paprastai taip skiriami svarbiausi, didžiausią ekonominę vertę turintys radijo dažniai (kanalai), suteikiantys naujas galimybes skaitmeninėms paslaugoms svarbiausiuose ūkio sektoriuose ir visuomenės gyvenimo srityse. Radijo dažnius (kanalus), numatytus antžeminių radijo ryšio sistemų, kuriomis

gali būti teikiamos plačiajuosčio ryšio paslaugos (įskaitant 5G ryšio paslaugas) (toliau – plačiajuosčio ryšio radijo dažniai (kanalai)), taip pat numatoma skirti konkurso tvarka ar aukciono būdu. Atsižvelgiant į plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų) svarbą 5G tinklų plėtrai, asmenų, pageidaujančių konkurso tvarka ar aukciono būdu įgyti teisę naudoti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus), taip pat jų numatomos naudoti aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos gamintojų ir (ar) tiekėjų, taip pat šios aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos priežiūros ir (ar) palaikymo paslaugų tiekėjų atžvilgiu turi būti atlikta galimų grėsmių patikra ir įvertinimas nacionalinio saugumo požiūriu.

Aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos gamintojai ir (ar) tiekėjai Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo kontekste nėra laikomi subjektais, ketinančiais vykdyti ar vykdančiais veiklą nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, tačiau numatoma, kad jų pagaminta ir (ar) tiekama aparatūra, įrenginiai ir programinė įranga bus pasitelkiama naudojant plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus), o tai gali kelti technologinę riziką, kad nepatikimų gamintojų ir (ar) tiekėjų aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos (net jeigu pati aparatūra, įrenginiai, programinė įranga ir atitinka visus reikalavimus) pagrindu būtų galima pakenkti 5G tinklams ir jais teikiamoms elektroninių ryšių paslaugoms, kartu ir paslaugų teikimo metu tvarkomų duomenų prieinamumui, autentiškumui, vientisumui ir konfidencialumui. Be to, įsigytai aparatūrai, įrenginiams ir programinei įrangai reikalinga tiek kasdienė priežiūra, tiek gamintojo palaikymas, kuri gali atlikti gamintojo darbuotojai ar išorės tiekėjas. Asmenys, kurie prižiūri ir (ar) palaiko tokios aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos veikimą, gali ne tik prieiti prie jautrių duomenų, bet ir juos valdyti, paveikti bei sutrikdyti 5G paslaugų ar šioms paslaugoms teikti reikalingos infrastruktūros veikimą.

Atsižvelgiant į tai, turi būti nustatomas toks teisinis reguliavimas, kad plačiajuosčio ryšio radijo dažniai (kanalai) būtų skiriami tik tiems asmenims, kurie jų naudojimui pasitelkia tokią aparatūrą, įrenginius ir programinę įrangą, kurios gamintojai ir (ar) tiekėjai, taip pat tokios aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos priežiūros ir (ar) palaikymo paslaugas teikiantys asmenys (toliau – gamintojai, tiekėjai ir (ar) teikėjai) nekeltų grėsmės nacionalinio saugumo interesams.

Atsižvelgiant į šias priežastis, buvo parengtas Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 12, 50 ir 71 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektas ir Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13² straipsniu įstatymo projektas (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektų tikslas – užtikrinti, kad plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų) skyrimas ir naudojimas atitiktų nacionalinio saugumo interesus.

Įstatymų projektų uždaviniai:

1. nustatyti subjektus, kurių atžvilgiu plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų) skyrimo ir naudojimo procese turėtų būti atliekama atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra;
2. nustatyti atvejus, kada plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų) skyrimo ir naudojimo procese turėtų būti atliekama atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra;
3. nustatyti taikomas priemones (apribojimus), kai pripažįstama, kad plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų) skyrimas ar naudojimas neatitinka nacionalinio saugumo interesų.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Seimo nariai Laurynas Kasčiūnas ir Arvydas Anušauskas, įstatymo projektas suderintas su Krašto apsaugos ministerija.

3. Kaip šiuo metu reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme yra reguliuojamas elektroninių ryšių išteklių (įskaitant plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų)) skyrimas ir naudojimas, tačiau nėra numatyta galimybė neskirti elektroninių ryšių išteklių ar panaikinti teisę juos naudoti atsižvelgiant į

tai, kad elektroninių ryšių išteklių skyrimas ar naudojimas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, nenumatoma galimybė rinkti informaciją galimoms grėsmėms nacionaliniam saugumui įvertinti.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatoma, kad informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų sektorius yra nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbus ūkio sektorius. Šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje numatoma galimybė inicijuoti investuotojų, kurie siekia vykdyti ar vykdo veiklą nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, patikrą nacionalinio saugumo interesams, tačiau Ryšių reguliavimo tarnybai, kaip elektroninius išteklius skiriančiam subjektui, teisė inicijuoti investuotojo patikrą nėra suteikta.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 2 straipsnio 10 dalyje yra įtvirtinta *trečiojo asmens* sąvoka, kuri savo esme yra aktuali ir galėtų atitikti ir gamintojų, tiekėjų ir (ar) teikėjų sampratą. Šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 2 punkte numatoma trečiojo asmens patikra dėl jo atitikties nacionalinio saugumo interesams, tačiau ši patikra yra atliekama tik sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros metu. Elektroninių ryšių išteklių skyrimas nėra atliekamas sandorių pagrindu, todėl tokiu būdu nėra galimybės patikrinti gamintojų, tiekėjų ir (ar) teikėjų atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Elektroninių ryšių įstatymo 50 straipsnio 1 dalį siūloma papildyti principine nuostata, kad plačiajuosčio ryšio radijo dažniai (kanalai) yra skiriami ir naudojami atsižvelgiant į nacionalinio saugumo interesus.

Elektroninių ryšių įstatymą, siekiant užtikrinti nacionalinio saugumo interesus, siūloma papildyti 57¹ straipsniu, numatant pareigą Ryšių reguliavimo tarnybai kreiptis į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją (toliau – Komisija) dėl šių asmenų patikros:

1) pateikusių paraiškas dalyvauti viešajame konkurse, aukcione ar prašymą skirti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus) tiesiogiai prašančiam asmeniui ar šiais pagrindais įgijusių teisę naudoti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus);

2) gamintojų, tiekėjų ir (ar) teikėjų.

Ryšių reguliavimo tarnyba į Komisiją dėl gamintojų, tiekėjų ir (ar) teikėjų galėtų kreiptis tik žinodama, kokius gamintojus, tiekėjus ir (ar) teikėjus planuojama pasitelkti naudojant plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus). Atsižvelgiant į tai, Elektroninių ryšių įstatymo 57¹ straipsnio 2 dalyje siūloma numatyti įpareigojimą asmenims, teikiantiems paraiškas dalyvauti konkurse, aukcione ar prašymą skirti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus) tiesiogiai prašančiam asmeniui, pateikti informaciją apie jų elektroninių ryšių veiklai radijo dažnių (kanalų) pagrindu vykdyti planuojamos naudoti aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos gamintojus ir (ar) tiekėjus, taip pat tokią aparatūrą, įrenginius ir programinę įrangą prižiūrinčius ir (ar) palaikančius asmenis. Be to, asmenims, kuriems jau buvo suteikta teisė naudoti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus), siūloma numatyti pareigą informuoti Ryšių reguliavimo tarnybą apie ketinamą įsigyti kitų gamintojų ir (ar) tiekėjų aparatūrą, įrenginius ir programinę įrangą ir (ar) planuojamus pasitelkti kitus aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos priežiūros ir (ar) palaikymo paslaugų teikėjus, nei buvo pateikta teikiant paraišką skirti elektroninių ryšių išteklius.

Pastebėtina, kad aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos sąvokos yra pakankamai plačios, todėl tam tikrais atvejais Ryšių reguliavimo tarnybai būtų teikiama informacija apie aparatūrą, įrenginius ir programinę įrangą, kuri nebūtinai gali būti tiesiogiai siejama su plačiajuosčio ryšio paslaugų (įskaitant 5G ryšio paslaugas) saugumu. Atsižvelgiant į tai, Ryšių reguliavimo tarnyba, įvertinusi aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos keliamą technologinę riziką elektroninių ryšių veiklos vykdymui ir suderinusi su Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, turėtų nustatyti konkrečios aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos, dėl kurios gamintojų, tiekėjų ir (ar) teikėjų būtina pranešti Ryšių reguliavimo tarnybai, sąrašą.

Siūloma numatyti tris atvejus, kai Ryšių reguliavimo tarnyba turėtų kreiptis į Komisiją dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros:

1) kai plačiajuosčio ryšio radijo dažniai (kanalai) yra skiriami viešojo konkurso tvarka, aukciono būdu ar tiesiogiai prašančiam asmeniui (57¹ straipsnio 3 dalis). Tokiu būdu būtų užtikrinama, kad plačiajuosčio ryšio radijo dažniai (kanalai) yra skiriami tik įvertinus plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų) skyrimo atitiktį nacionalinio saugumo interesams;

2) kai asmuo, kuriam buvo suteikta teisė naudoti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus), ketina įsigyti kitų gamintojų, tiekėjų ir (ar) teikėjų aparatūrą, įrenginius ir programinę įrangą, nei buvo nurodyta teikiant paraišką (57¹ straipsnio 5 dalis). Tokiu būdu būtų užtikrinama, kad net ir po teisės naudoti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus) suteikimo naujų gamintojų, tiekėjų ir (ar) teikėjų patikra taip pat būtų atliekama;

3) kai Ryšių reguliavimo tarnyba gauna informacijos, kad asmenys, kuriems buvo suteikta teisė naudoti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus), taip pat gamintojai, tiekėjai ir (ar) teikėjai galimai neatitinka nacionalinio saugumo interesų (57¹ straipsnio 6 dalis). Tokiu būdu būtų užtikrinama galimybė inicijuoti atitikties nacionalinio saugumo interesams patikrą ir po elektroninių ryšių išteklių skyrimo pasikeitus ar paaiškėjus naujoms aplinkybėms.

Siekiant užtikrinti Elektroninių ryšių įstatymo 57¹ straipsnio 6 dalies efektyvų taikymą ir sudaryti teisinę prielaidą Ryšių reguliavimo tarnybai gauti informaciją, kad asmenys, kuriems suteikta teisė naudoti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus), ir gamintojai, tiekėjai ir (ar) teikėjai galimai neatitinka nacionalinio saugumo interesų:

1) Elektroninių ryšių įstatymo 12 straipsnio 8 dalyje numatomas nacionalinio saugumo institucijų bendradarbiavimas su Ryšių reguliavimo tarnyba, užtikrinant, kad plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų) skyrimas ir naudojimas atitiktų nacionalinio saugumo interesus;

2) Elektroninių ryšių įstatymo 71 straipsnio 3 dalį siūloma papildyti 11 punktu, kuriuo būtų numatomi papildomi tikslai, kurių siekiant Ryšių reguliavimo tarnyba turi teisę reikalauti informacijos iš plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų) naudotojų plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų) skyrimo ir naudojimo atitikties nacionalinio saugumo interesams užtikrinimo tikslais. Tokiu būdu Ryšių reguliavimo tarnyba turėtų teisę pati iš plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų) naudotojų gauti visą nacionaliniam saugumui užtikrinti aktualią informaciją ir galėtų priimti pagrįstą sprendimą dėl kreipimosi į Komisiją.

Ryšių reguliavimo tarnybai inicijavus asmenų, pateikusių paraišką skirti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus) ir (ar) turinčių teisę juos naudoti, ar gamintojų, tiekėjų ir (ar) teikėjų patikrą dėl jų atitikties nacionalinio saugumo interesams, patikros procesas turėtų būti atliekamas Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į tai, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą siūloma papildyti nauju 13² straipsniu – „Tam tikrų radijo dažnių ir (ar) radijo dažnių (kanalų) skyrimo ir (ar) naudojimo atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra“, kurio:

1) 1 dalyje numatomas Ryšių reguliavimo tarnybos kreipimasis į Komisiją dėl asmenų, pateikusių paraišką skirti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus) ir (ar) turinčių teisę juos naudoti, taip pat gamintojų, tiekėjų ir (ar) teikėjų patikros;

2) 2 dalyje numatoma, kad asmenys, pateikę paraišką skirti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus) ir (ar) turintys teisę juos naudoti, taip pat gamintojai, tiekėjai ir (ar) teikėjai yra tikrinami vadovaujantis ta pačia tvarka ir reikalavimais, kaip ir investuotojai, t. y. *mutatis mutandis* taikant Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 12 straipsnį. Atsižvelgiant į reguliavimo specifiškumą, siūloma nustatyti ir keletą specialiųjų taisyklių:

- Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina numatyti, kokios konkrečios 12 straipsnio nuostatos yra taikomos atliekant asmenų, pateikusių paraišką skirti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus) ir (ar) turinčių teisę juos naudoti, taip pat gamintojų, tiekėjų ir (ar) teikėjų patikrą nacionalinio saugumo interesams.

- Siūloma numatyti ir papildomą kriterijų dėl asmenų, pateikusių paraišką skirti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus) ir (ar) turinčių teisę juos naudoti, taip pat gamintojų ir tiekėjų ir (ar) teikėjų atitikties nacionalinio saugumo interesams. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo priedėlio I dalies 1 skyriuje nurodytais nacionalinio saugumo politikos tikslais, Lietuvos nacionalinio saugumo sistema plėtojama kaip

Europos bendros saugumo ir transatlantinės gynybos sistemų dalis. Atsižvelgiant į tai, siekiant nuosekliai plėtoti Lietuvos europinę ir transatlantinę integraciją ir užtikrinti, kad valstybės nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai (įmonės, įrenginiai ir turtas bei ūkio sektoriai) būtų apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių, taip pat ir rizikos veiksnių, susijusių su trečiosiomis valstybėmis, siūloma numatyti kriterijų, kad nacionalinio saugumo interesų neatitinka bet kuris Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 13² straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo, gamintojas ir (ar) tiekėjas, taip pat juos kontroliuojantis asmuo, jeigu jis yra registruotas trečiojoje valstybėje, kaip ji suprantama pagal Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą (valstybė, nepriklausanti ES, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijai ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai). Papildomas kriterijus sustiprintų nacionalinio saugumo interesų apsaugą ir padidintų pasitikėjimą, stabilumą ir saugumą Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo 4 skyriuje ir Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 3 punkte įvardytame nacionaliniam saugumui strategiškai svarbiame informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų ūkio sektoriuje, nuosekliai plėtotų Lietuvos europinę ir transatlantinę integraciją ir suvienodintų Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatytus nacionalinio saugumo užtikrinimo būdus, susiduriant su trečiosiomis valstybėmis.

Asmuo, pateikęs paraišką dalyvauti konkurse ar aukcione, netektų teisės jame dalyvauti, prašymą skirti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus) tiesiogiai pateikusiam asmeniui būtų atsisakoma skirti prašyme nurodytus plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus), o asmeniui, kuriam buvo suteikta teisė naudoti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus), ši teisė būtų sustabdoma arba panaikinama, jeigu Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priimamas Vyriausybės sprendimas, kad jis ir (ar) jo elektroninių ryšių veiklai nurodytų plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų) pagrindu vykdyti planuojamos naudoti aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos gamintojas ir (ar) tiekėjas neatitinka nacionalinio saugumo interesų.

Asmenys, kuriems iki įstatymo įsigaliojimo buvo suteikta teisė naudoti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus), ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos privalėtų pateikti Ryšių reguliavimo tarnybai informaciją apie jų elektroninių ryšių veiklai šių radijo dažnių (kanalų) pagrindu vykdyti naudojamos aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos gamintojus ir (ar) tiekėjus, taip pat šios aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos priežiūros ir (ar) palaikymo paslaugų teikėjus. Siūloma nustatyti, kad asmenys, naudojantys nacionalinio saugumo interesų neatitinkančią aparatūrą, įrenginius ir (ar) programinę įrangą, turėtų ją pasikeisti iki 2025 m. gruodžio 31 d. Šis terminas apskaičiuotas atsižvelgiant į ES valstybių narių jau taikomą praktiką atsisakyti nacionalinio saugumo interesų neatitinkančios aparatūros, įrenginių, programinės įrangos, priežiūros ir palaikymo paslaugų (Švedijos Karalystė – iki 2025 m. sausio 1 d., Belgijos Karalystė – iki 2025 m. liepos 1 d., Lenkijos Respublika – per 5 metus nuo neatitikties sprendimo priėmimo, Estijos Respublika – iki 2024 m. sausio 1 d., Jungtinė Karalystė – iki 2021 m. rugsėjo 30 d.), taip pat evoliucijos ciklą, kuris buvo taikomas telekomunikacijų srityje pereinant prie naujos kartos technologijos (1G – 9 metų ciklas, 2G – 10 metų ciklas, 3G – 9 metų ciklas, 4G – 10 metų ciklas), ir į tai, kad Lietuvos teritorijoje ankstesnės kartos 4G technologija jau veikia daugiau kaip dešimt metų ir pradamas 5G technologijos diegimas. Ryšių reguliavimo tarnyba minėtų reikalavimų nesilaikantiems asmenims panaikintų teisę naudoti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus).

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymų projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymų projektai įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Galima priimtų įstatymų įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektai sudarys palankias sąlygas saugiai 5G tinklų plėtrai, saugioms investicijoms į elektroninių ryšių tinklus, taip pat saugų elektroninių ryšių infrastruktūros vystymą.

8. Įstatymų projektų atitiktis strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai atitinka strateginio lygmens planavimo dokumentus.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Įstatymų inkorporavimui į teisinę sistemą kitų įstatymų priimti, galiojančių įstatymų pakeisti ar panaikinti nereikės.

10. Įstatymų projektų atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, sąvokų ir terminų įvertinimas

Teisės aktų projektai atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

11. Įstatymų projektų atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir ES dokumentus.

12. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai

Priėmus Įstatymų projektus turės būti patvirtinti šie teisės aktai:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1540 „Dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

2. Ryšių reguliavimo tarnyba turės priimti elektroninių ryšių veiklai radijo dažnių (kanalų) iš radijo dažnių juostų, numatytų antžeminėms radijo ryšio sistemoms, kuriomis gali būti teikiamos plačiajuosčio ryšio paslaugos, pagrindu vykdyti planuojamos naudoti aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos sąrašą.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Priėmus Įstatymų projektus, papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų jiems įgyvendinti nereikės.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Įstatymų projektus, specialistų vertinimų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Radijo dažniai“, „Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba“, „nacionalinis saugumas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Seimo nariai